

סימן שכ"ח דין חול'ה בשבת. ובו מ"ט סעיפים:

א מי שיש לו מיחוש בעלמא והוא מתחזק והולך כבריא (א) אסור לעשות

שולחן שלמה

1234567 א"ח

ואין להקשות מהרדב"ז - ח"ג סי' תקע"ו, הובא בדע"ת סעיף י"ז - בדין יהודי הנתפס בבית האסורים בשבת ואין לו מה יאכל, אם מותר לומר לעכו"ם להביא לו מאכל בשבת כדי שלא יתענה כל היום, והשיב דאי משום שלא יחלה על ידי התענית אין להתיר אפילו שבות דכמה מתענין ואין נחלים, ועוד דאין להתיר שבות בשביל שלא יחלה כיון שהחולי עדיין לא בא. ולכאורה דמיא לנדונינו וקא אסר הרדב"ז, די"ל דהרדב"ז מיירי היכא שזה ספק אם יחלה דמי יימר שיחלה כשלא יאכל וכמו שכתב הרדב"ז עצמו דכמה מתענים ולא נחלים, ולכן במצב כזה אין להתיר, אבל היכא שידוע ברור שודאי יחלה אם לא יקח את התרופות, בודאי מותר לקחת ואין צריך כלל להמתין עד שיחלה ורק אז יקח את התרופות, אלא יקח מיד את התרופות כדי שלא יחלה.

וכעין זה מצאנו בפרי מגדים - אשל אברהם ס"ק א' - לענין חולה שאין בו

שלא היה כלל מקודם צריכים שפיר להמתין בכדי שיעשה, אבל בנעלים שיכולים לנעול גם בלי משחה, אסור רק בכה"ג שאמר לנכרי לצחצחן ולא כשעשהו הנכרי מעצמו. ומה שכתב התפארת ישראל - כלכלת שבת מלאכת ממחק אות ל' - דע"י עובד כוכבים אסור לצחצח ואפילו עשה כן עכו"ם מעצמו לצורך ישראל אסור למוצאי שבת בכדי שיעשה, לענ"ד הוא תמוה מאוד.

סעיף א'

א. אסור לעשות לו שום רפואה. ברם נלענ"ד דבאדם שעלול בקל להצטנן ולקבל דלקת ריאות או מחלה אחרת אשר לאחר שיחלה בה יהיה מותר להתעסק בגינה ברפואה אפילו בשבת,⁶ דלמה אנו צריכים להמתין עד שיחלה אם אפשר למנוע את המחלה שלא תבא, ולכן מותר ודאי להשתמש בויטאמינים אם יש לו צורך לקחתם בכל יום וגם בשבת.³

6. בתשובה לשאלה אודות לקחת בשבת טיפות להקלת הצום החל ביום א' א"ל מרן זללה"ה שאף רפואה ממש מותר לקחת בשבת אם יודע שאם לא יטלנו בשבת יפול למחרתו למשכב, והוי כמו שנפל כבר בשבת למשכב. ולכן כיון שידוע שאם לא ישתה בשבת את הטיפות להקלת הצום ה"ה יחלש למחרתו - בצום ת"ב - ויצטרך לשכב, הוי עכשיו כעומד ליפול למשכב ושרי. ולדעתו מותר לקחת בשבת רפואה מונעת, ע"כ.

3. ובמקו"א נמצא בכת"י מרן זללה"ה: תינוק עד גיל ט' שרגילים ליתן לו עפ"י הוראת רופא ויטאמינים [מיד יום], מותר ליתנם לו גם בשבת, שהרי דינו כחולה שאין בו סכנה, ע"כ.